

การเปรียบเทียบความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กป่วยด้วยโรคเรื้อรังและพี่น้อง

ชอชวัญ ชื่นบาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก

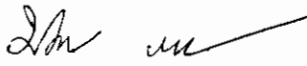
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2553

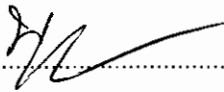
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ยอดขวัญ ชื่นบาน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

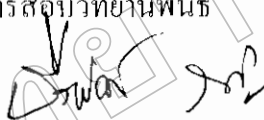

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนิรัตน์ ภาครูป)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

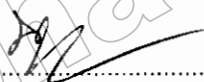
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ดร. ชีรพัฒน์ วงศ์ภูมิสิน)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนิรัตน์ ภาครูป)

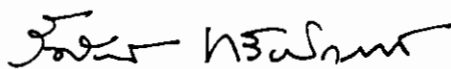

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

.....กรรมการ
(ดร. ประชา อินัง)

คณะพยาบาลศาสตรบัณฑิตให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รักษิณรัตน์ ทรัพย์กรานนท์)

วันที่.....17.....เดือน.....มิถุนายน.....พ.ศ. 2552

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2551

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ภาณุป
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. นุจรี ไชยมงคล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร. ชีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน
ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.ประชา อินัง คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียด
ถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้อำนวยการโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบึงนารางบุรี เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในจังหวัดปราจีนบุรี และกลุ่มตัวอย่าง
และครอบครัวที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย
จึงขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ทุกคนในครอบครัว คุณชูศักดิ์ สร้อยสังวาล และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้
กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่
บุพการี นุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา
และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านาน

ยอดขวัญ ชื่นบาน

50912234: สาขาวิชา: การพยาบาลเด็ก; พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คำสำคัญ: ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง/ เด็กป่วยโรคเรื้อรังและพี่น้อง

ขอขวัญ ชื่นบาน: การเปรียบเทียบความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กป่วยด้วยโรคเรื้อรังและพี่น้อง (COMPARISON OF SELF-ESTEEM BETWEEN CHILDREN WITH CHRONIC ILLNESS AND THEIR SIBLINGS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: มณีรัตน์ ภาณุรูป, Ph.D., นุจรี ไชยมงคล, Ph.D. 77 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กป่วยโรคเรื้อรังและพี่น้อง ที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร และโรงพยาบาลกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มประกอบด้วย เด็กป่วยโรคเรื้อรังที่มีพี่เป็นเด็กปกติ เด็กป่วยเรื้อรังที่มีน้องเป็นเด็กปกติ เด็กปกติที่มีพี่ป่วยโรคเรื้อรัง และเด็กปกติที่มีน้องป่วยโรคเรื้อรัง กลุ่มละ 30 คน รวม 120 คน อายุระหว่าง 6-12 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของเด็กป่วยโรคเรื้อรัง พี่น้องของเด็กป่วย และครอบครัว และแบบสอบถามความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นของกูเปอร์สมิท ในการวิจัยครั้งนี้หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีคูเคอร์ริชได้เท่ากับ .89 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีซีฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กป่วยโรคเรื้อรังและพี่น้องทั้ง 4 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F=38.77, df=4, 115, p<.01$) โดยเด็กปกติที่มีพี่ป่วยโรคเรื้อรังมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 32.3 ($SD = 4.45$) และต่ำสุดคือเด็กป่วยโรคเรื้อรังมีน้องเด็กปกติมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเท่ากับ 18.07 ($SD = 5.39$)

ผลวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กป่วยโรคเรื้อรังและ พี่น้อง และ บุคคลากรด้านสุขภาพควรส่งเสริมความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองในเด็กป่วยโรคเรื้อรัง พี่น้องเด็กป่วยโรคเรื้อรัง และครอบครัว

50912234: MAJOR: PEDIATRIC NURSING; M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

KEYWORDS: SELF-ESTEEM/ CHILDREN WITH CHRONIC ILLNESS/ SIBLING

YODKHWAN CHEUNBUN: COMPARISON OF SELF-ESTEEM BETWEEN
CHILDREN WITH CHRONIC ILLNESS AND THEIR SIBLINGS. ADVISORY

COMMITTEE: MANEERAT PHAKTOOP, Ph.D., NUJJAREE CHAIMONGKOL, Ph.D. 77 P.
2010.

The purpose of this descriptive study was to examine self-esteem in children with chronic illness and their siblings. Sample included 120 children suffering from chronic illness who were admitted at the Chaopraya Apaiphubate Hospital and the Krabiburi Hospital in Prachinburi Province. Accidental sampling was used to recruit the sample. There were 4 groups of 1) 30 chronic illness children who were older than normal siblings, 2) 30 chronic illness children who were younger than normal siblings, 3) 30 normal children who were younger than chronic illness siblings and 4) 30 normal children who were older than chronic illness siblings. Age of the sample was 6-12 years. Research instruments included the demographic interview for sick children, their siblings and families and the Coopersmith Self-esteem Inventory. Reliability of the Coopersmith Self-esteem Inventory using KR-20 was .89. Data were analyzed by using frequency, percent, mean, standard deviation and One-way ANOVA using Scheffe for pairwise comparison.

The study results revealed that there were significant differences in self-esteem among 4 groups of sample ($F=38.77$, $df=4, 115$, $p<.01$). Mean self-esteem score of normal children who were older than chronic illness siblings was 32.3 ($SD = 4.45$), and it was the highest comparing to all other groups. Mean self esteem score of chronic illness children with younger siblings was 18.07 ($SD = 5.39$), and it was the lowest comparing to all other groups.

These findings indicate that self-esteem of chronic illness and siblings is important and should be promoted. In addition, health care personnel should support, enhance and strengthen self-esteem in chronic illness children, siblings and their families.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
พัฒนาการของเด็ควัยเรียน	9
โรคเรื้อรัง	14
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้สึกลึกซึ้งในตนเอง	22
ความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองของเด็ควัยเรียนที่เจ็บป่วยและฟื้นตัว	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	36
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	39
ข้อมูลทั่วไป.....	40
ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง โดยรวมและรายด้าน.....	51
5 อภิปรายและสรุปผล.....	56
สรุปผลการวิจัย.....	56
อภิปรายผลการวิจัย.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	64
ภาคผนวก.....	70
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	77

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลครอบครัวเด็ก จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ของบิดามารดา รายได้ สถานภาพสมรส ลักษณะครอบครัว และจำนวนบุตร	40
2	จำนวนและร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก ได้แก่เพศ อายุ ช่วงห่างของอายุ โรคประจำตัว....	43
3	ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษาของมารดา รายได้ ครอบครัว ระยะเวลาการเจ็บป่วย	45
4	ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม.....	46
5	ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านตนทั่วไปแยกรายข้อ.....	47
6	ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านสังคมแยกรายข้อ	48
7	ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านบิดามารดาแยกรายข้อ	49
8	ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียนแยกรายข้อ.....	50
9	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองโดยรวมของกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละกลุ่ม โดยใช้ สถิติ One-Way ANOVA	51
10	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของ กลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe	51
11	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านตนเองทั่วไปของ กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม โดยใช้สถิติ One-Way ANOVA	52
12	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ด้านตนทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe.....	52
13	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านสังคมของกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละกลุ่ม โดยใช้สถิติ One-Way ANOVA	53
14	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ด้านสังคมของกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe	53
15	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านบิดามารดาของ กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มโดยใช้สถิติ One-Way ANOVA	54
16	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ด้านบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17	เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม โดยใช้สถิติ One-Way ANOVA 55
18	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองด้านโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างโดยเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe 55

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	8

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University